

YURTTAŞ GAZETECİLİĞİ VE YENİ MEDYA

@ROMANMEDYA

DOÇ. DR. EYLEM YANARDAĞOĞLU
YENİ MEDYA BÖLÜMÜ

@EYLEMYANARDAG

25 ARALIK 2016

- Yurttaş gazeteciliği nedir?
- Anaakım gazeteciliğinden farkları
- Yeni medya nedir?
- Yeni medya araçlarını Roman toplumunun sesini duyurmak için nasıl kullanırız?

Medya—
çok sayıda
insana
mesajları
taşıyan
teknoloji

KİTLE İLETİŞİMİ NEDİR?

- Kitle iletişimi—kitle medyası ile izleyicileri/okuyucuları arasında ortak anlam yaratma mekanizmasıdır.
- Geribildirim- geç oluşur
- İletim (transmission) modeli olarak bilinen bu model 20. yüzyıl medya ekolojisini tanımlar.

20. YÜZYIL

- 20. yy kitle iletişim araçlarının “birden çoka giden mimarisi” (TV radyo) = “söylev” tarzı iletişim.

21. YÜZYIL

- 21. yy Yeni medya ekolojisi-
«yakınsama»,
«içten/candan, etkileşim»
«paylaşım»
«birlikte üretim».

YENİ MEDYANIN ANA ÖZELLİKLERİ

- Yeni medya; medya kullanımı, dağıtımı ve üretiminden bir dizi değişikliğe işaret ediyor.
  - **Dijital**
  - **Etkileşimli/interaktif**
  - **Hipertexte dayalı (non-linear)**
  - **Sanal**
  - **Ağa bağlı (Internet, sosyal ağlar)**
  - Yeni medya kitle iletişim araçlarından farkı “konuşmaya/söyleyişie bağlı etkileşim” kapasitesinin bulunmasıdır., (Sprurgeon2007:8)

INTERNETİN GAZETECİLİĞE GETİRDİĞİ YENİLİKLER

- Gazete ve haber üretme ve dağıtma pratiklerinin internet ile dönüşümü
- Haber kaynaklarının dönüşümü
- Haberi üreten kitlenin dönüşümü
- Haber üreten pratiklerinin dönüşümü
- Haberi yayma pratiklerinin dönüşümü
- Haberi tüketme/okuma pratiklerinin dönüşümü
- Haber ekonomisinin dönüşümü

ALTERNATIF MEDYAYA KAVRAMSAL YAKLAŞIMLAR

- Yaklaşım I
  - Bir topluluğa/cemaate hizmet etmek
  - Medyaya katılım
  - Medya yoluyla katılım
- Yaklaşım II:
  - Ana akıma alternatif

ALTERNATIF MEDYAYA KAVRAMSAL YAKLAŞIMLAR

- Yaklaşım III:
- Sivil Topluma bağlantılı alternatif medya
- Yaklaşım IV:
- Rhizome (kök sap) olarak Alternatif Medya

*Kimlerin alternatif medyaya ihtiyacı var?

Alternatif medya sitesi mevcut medya düzeninde eleştirel /bağımsız olmayı nasıl başarabilir?

YURTTAŞ GAZETECİLİĞİ

- Yurttaş gazeteciliği çoğunlukla gazetecilik eğitimi almamış ve gazetecilikten para kazanmayan "gazetecilerin" İnternet üzerindeki web-tabanlı gazetecilik faaliyetleridir.Sınırları hâlâ tam anlamıyla çizilmemiştir (Kim ve Lowrey, 2015, s.300).

YURTTAŞ GAZETECİLİĞİ İKİ FORMDAN OLUŞUR

Birincisi "profesyonel gazeteci olmayan yurttaşların" özellikle geleneksel medyada basılan içeriğe katkı yaptıklarında görülen türüdür.

Bu tür gazetecilik pratiğine 2000 senesinde ortaya çıkan *Oh My News* isimli site en iyi bir örnek olarak gösterilmektedir .

2000'li yılların ortasından sonra Tsunami, Londra Bombalı saldırı- CNNi, BBC UGC masaları, Oh My News (her yurttaş bir gazetecidir)

- İkinci türü, "yurttaşlar gazeteci rolünü takındıklarında" yani bloglar, topluluk web siteleri veya başka türlü yayınlar çıkardıklarında oluşur.

YURTTAŞ GAZETECİLİĞİN F1RSAT VE R1SKLERİ?

- Gazetecilerin ulaşamadığı noktalardan haber akışı
- Aşağıdan yukarıya örgütlenen habercilik
- Çeşitli bakış açılarının sunulabilmesi imkanı
- Katılımcı demokrasi
- Doğrulanmamış bilgi bombardımanı
- Etik kuralların hiçe sayılması

Alternatif medya örnekleri

Bianet

T24.com

Özgür

Gündem

Evrensel

Jiyan.org

Birgün

Çapul TV

140journos

Eksisozluk

Açık Radyo

Fanzinler

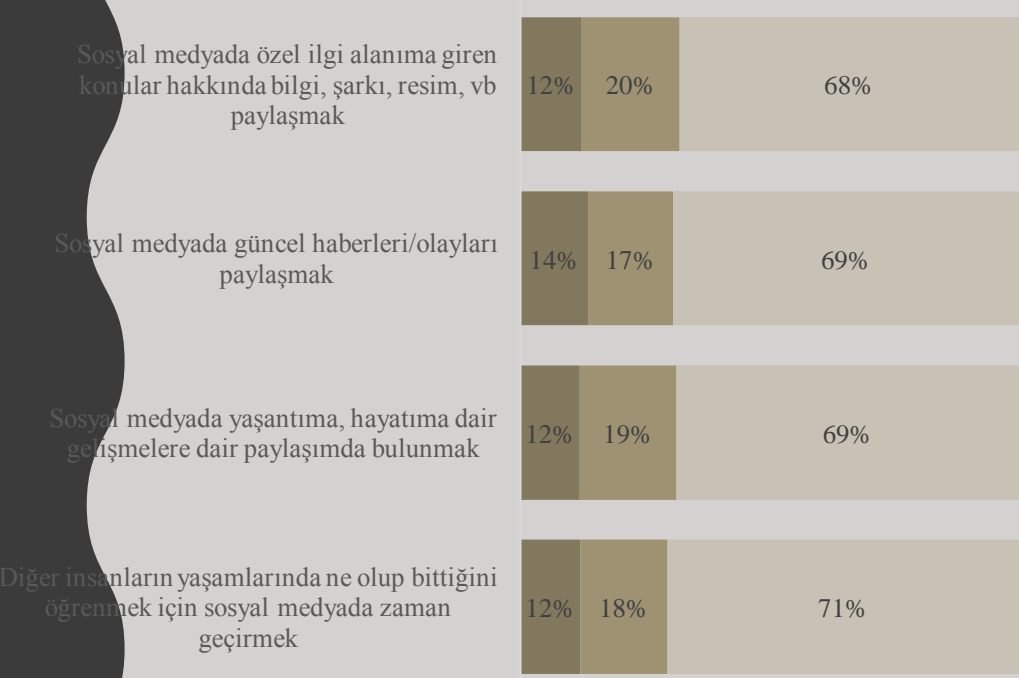

TÜRKİYE'DE İNTERNET KULLANIMI (TUIK 2015)

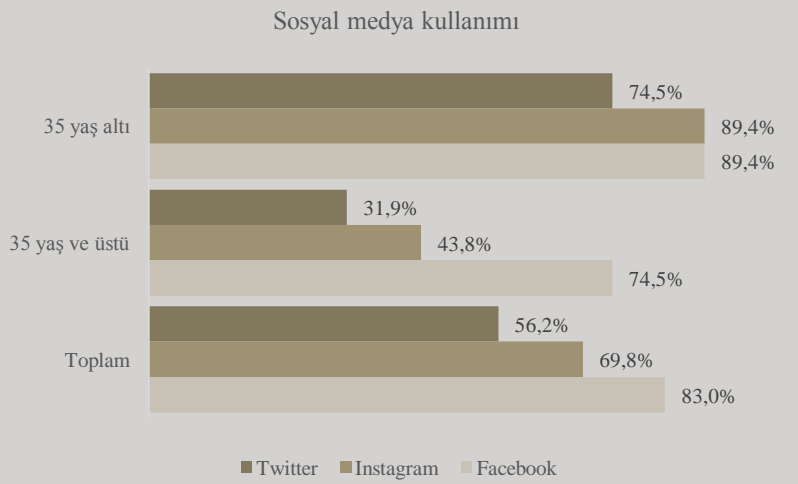
- Türkiye genelinde İnternet erişim imkanına sahip hanelerin oranı 2015 yılı Nisan ayında %69,5 oldu.
- Bilgisayar ve internet kullanım oranları 2015 yılı Nisan ayında 16-74 yaş grubundaki bireylerde sırasıyla %54,8 ve %55,9 oldu. Bu oranlar erkeklerde %64 ve %65,8 iken, kadınlarda %45,6 ve %46,1'dir. Bilgisayar ve internet kullanım oranları, 2014 yılında %53,5 ve %53,8'di.
- (<http://webrazzi.com/2015/08/19/15-maddede-turkiyenin-bilisim-teknolojileri-kullanim-aliskanliklari/>)

Herkes sosyal medyada. Öne çıkan sosyal medya kullanımı da sosyalleşme hedefli.

■ Hiç ■ Yakın geçmişte ■ Son 1 hafta içinde

Herkes Sosyal medyada. Facebook tüm yaş gruplarında kullanılıyor. Twitter ve Instagram’da gençler daha yoğun.

SOSYAL MEDYA SOSYAL SERMAYEYE DAYALIDIR

- Sosyal medya araçları ortak ilgi alanları ve ilişkilerle birbirine bağlanmış kişi ve grupları anlatıyor.
- Sosyal ağ , hem kurumunuz hem sizin için hem çevrimiçi hem de çevrimdışıdır.
- Sosyal ağların temel unsurlarını kavramakla kampanyalarınızda bunları etkin biçimde kullanabilirsiniz.

- Sosyal ağlar çeşitli
- Tek bir platform herkese aynı şekilde uymayabilir (One size does not fit all)
- Hedeflerinize sizi götürmeyecek sosyal medya ile vakit kaybetmeyin
- Hangisi size ve hitap ettiğiniz kitleye daha uygun?

- Amaçlarınız
- Hedef kitleniz
- Paydaşlarınız
- Sosyal ağlarınız

YENİ MEDYA VE YENİ HİKAYE ANLATICILIĞI ARAÇLARI

- GIF
- Haritalar
- Testler
- StoryMap
- 360 Fotoğraf/Video
- Infografik

TEŐEKKÜRLER

- eylemy@khas.edu.tr